

Lang vei til frihet for den unge ukrainske Terrororstemple

TATT: I over et år har anarkisten og antifascisten Aleksandr Koltsjenko (25) sittet fengslet i Moskva. Russerne anklager ham for terrorplaner, menneskerettsaktivister mener anklagene er politisk motivert.



Av Jens Malling, Simferopol

KRIM

På et hustak høyt over Lenin-plassen midt i Simferopol kommer et graffitimaleri til syne. En hvit og en svart hånd møtes. Larisa Koltsjenko (52) peker opp dit.

– Det symboliserer vennskap. At det bør være mulig å leve i fred med hverandre. Det er noen Sasja kjente som malte det, før han ble fengslet, sier hun, og bruker sønnens kjæleavn.

Hver gang Larisa Koltsjenko går over plassen, ser hun på bildet. Det minner henne om da Sasja fortsatt var fri.

Arrestert i mai i fjor

Den ukrainske statsborgeren Aleksandr Koltsjenko ble arrestert av folk fra den russiske sikkerhetstjenesten FSB, midt i Simferopol, den viktigste byen på Krim, 16. mai 2014 – mindre enn to måneder etter at Kreml annekterte halvøya.

Samme dag tok de ham med til den lille leiligheten hvor han bor sammen med sin søster og mor.

– Fire FSB-offiserer iført masker og militæruniformer braste inn døra. De prøvde å finne våpen og annet kompromitterende materiale. De gjennomførte alt, men fant selvfølgelig ikke noe. Sasja er pasifist. Han er ikke noen terrorist. Å beskyld ham for det er så absurd at jeg ikke vet hva jeg skal si, forteller Larisa Koltsjenko.

Etter husundersøkelsen tok FSB-folkene Aleksandr Koltsjenko med seg igjen.

Siden den dagen har ikke mora sett ham. Det er det hel-

FAKTA

Aleksandr Koltsjenko:

- Aleksandr Koltsjenko ble bortført av russiske sikkerhetsstyrker fra Krim like etter at Kreml annekterte halvøya i fjor.
- I mer enn 13 måneder har den 25 år gamle anarkisten og antifascisten sittet i Lefortovo-fengslet i Moskva.
- Russland beskylder ham for å planlegge et terrorangrep mot de nye myndighetene på Krim, samt å tilhøre den høyreekstre gruppa Pravij Sektor.
- Menneskerettsorganisasjoner mener at anklagene er politisk motivert.
- Klassekampen har møtt den unge aktivistens mor i Simferopol.



ler ingen andre familiemedlemmer eller venner som har. Sist i mai 2014 ble Sasja overført til Lefortovo-fengslet i Moskva, der han satt i varetekt i over 13 måneder.

Anklages for terrorplaner

Ifølge en pressemelding fra FSB, datert 30. mai 2014, er Koltsjenko – sammen med tre andre, blant andre regissøren Oleg Sentsov – anklaget for å planlegge terrorangrep i byene Simferopol, Sevastopol og Jalta. De fire beskyldes blant annet for 18. april 2014 å ha satt fyr på de lokale kontorene til partiet Forente Russland, som støttes av Russlands president Vladimir Putin.

Koltsjenko innrømmer å ha



FENGSELET: Aleksandr Koltsjenko har sittet i fengsel i Russland i over et år, etter anklager om terrorvirksomhet. En internasjonal kampanje jobber for å få satt ham og medfangen Oleg Sentsov fri.

FOTO: SERGEY KARPOV, MEDIAZONA

holdt vakt under episoden, men avviser at den kan betegnes som et terrorangrep.

Advokaten hans, Svetlana Sidorkina, legger vekt på at ingen kom til skade. Dessuten framhever hun at det var en form for protest mot partiet som støttet Russlands invasjon av Krim.

– Anklagene om terrorisme er veldig alvorlige. Paragrafene kan gi opptil 20 års fengsel, forklarer Larisa Koltsjenko.

Menneskerettsorganisasjonene Crimean Field Mission on Human Rights (CFMHR) og Amnesty International frykter at anklagene kan være politisk motivert.

Kalles høyrenasjonalister

FSB påstår at de fire er medlemmer av Pravij Sektor (Høyre sektor – det ukrainske høyrenasjonalistiske partiet), som, ifølge den offisielle russiske fortellingen, spilte en avgjørende rolle i de politiske omveltningene i Ukraina.

Russiske medier har redusert Majdan-bevegelsen – som har forsøkt å ta et oppgjør med Ukrainas oligarker, sosiale ulikhet og korrupsjon – til «fascisme».

Om Sentsov og Koltsjenko sier nestleder for CFMHR, Dmitrij Makarov:

– Det er underlig at de beskyldes for å være medlemmer av Høyre sektor. De blir fremstilt som farlige medlemmer av på Krim.

I virkeligheten er Aleksandr Koltsjenko antifascist og anarkist. På Høyre sektors hjemmeside heter det også i en offisiell erklæring at de fire aldri har hatt noe med organisasjonen å gjøre.

– Sasjas politiske overbevisning er helt motsatt av Høyre sektor, sier moren, og viser bilder av ham under demonstrasjoner og på møter.

Aleksandr Koltsjenko engasjerte seg i en rekke sosiale aktiviteter. Han støttet blant annet kampen til trolleybus-

sjåførene. Han bidro til kampen for gratis utdanning og universitetets autonomi på halvøya. Sasja var med på en miljøaksjon mot en dypvannshavn kinesiske investorer vil bygge. På bildene er han iført sixpence, og går under anarkistenes røde og svarte faner.

– Jeg er veldig bekymret for Sasja, og savner ham veldig, sier Larisa Koltsjenko, som siden møtet med FSB for over et år siden har snakket med sønnen på telefon tre ganger.

– Vi utveksler brev om lag en gang i måneden. Sasja har det etter omstendighetene bra. Han leser mye og trener, og helsa er god. Han er en moralsk sterk person, så jeg håper han klarer seg.

– Alt blir bestemt i Kreml

Førrige gang moren hørte fra Sasja, var 25. juni.

– Han ringte midt på natta og sa at han ble overført til et fengsel i Rostov. Der skal han framstilles for en militærdom-

«Dessverre vil ikke retten bestemme noe selv. Alt blir bestemt i Kreml»

LARISA KOLTSJENKO, MOR TIL ALEKSANDR